

NURMES

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Sisällysluettelo

1 Puheenjohtajan katsaus	1
2 Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta	2
2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano	2
2.2 Tarkastuslautakunnan työskentely	3
4 Vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintojen käsittely	7
5 Toiminta ja taloudellisten tavoitteiden arviointi.....	8
5.1 Tilinpäätös	8
5.2 Kaupungin strategia	9
5.3. Talouden tarkastelu kaupunkitasolla	10
5.4 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen arviointi.....	12
5.4.1 Talousarvion sitovuus.....	12
5.4.2. Hallintopalvelut	13
5.4.3 Ruokahuoltopalvelut	15
5.4.4 Pielisen-Karjalan maaseutupalvelut	16
5.4.5 Hyvinvointipalveluiden hallinto.....	17
5.4.6 Opetus- ja koulutuspalvelut	17
5.4.7 Varhaiskasvatuspalvelut.....	18
5.4.8 Kulttuuripalvelut.....	19
5.4.9 Vapaa-aikapalvelut	20
5.4.10 Kaupunkirakennepalveluiden hallinto	21
5.4.11 Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut	21
5.4.12 Tilapalvelut	22
5.4.13 Kuntatekniikan palvelut	23
5.4.14 Nurmeksen Lämpö Oy.....	23
5.4.15 Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot Oy	24
5.4.16 Hyvärilä Oy	24
5.4.17 Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES	25
5.4.18 Nurmeksen Yrityspalvelu Oy	26
5.4.19 Nurmeksen Vesi Oy	27
5.4.20 Strategiset tavoitteet, yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.....	27
5.4.21 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen).....	27
5.4.22 Investoinnit.....	28
5.4.23 Rahoitusosan toteutuminen.....	28
5.5. Muut havainnot sekä tarkastuslautakunnan kysymykset ja kehotukset kaupunginhallitukselle	29
6 Allekirjoitukset	30

1 Puheenjohtajan katsaus

Nykyisen, 1.6.2025 aloittaneen tarkastuslautakunnan ensimmäinen arviointikertomus luettavissanne. Uusi tarkastuslautakunta on viisijäseninen. Olemme siis uuden valtuustokauden myötä sopeuttaneet valtuuston, hallituksen ja lautakuntien kokoa vastaamaan paremmin supistuvaa kaupungin väkilukua. Olemme nostaneet tarkoituksellisesti kriisikuntakriteeristön arviointikertomukseen muistutukseksi tulevia päätöksiä varten. Taloustilanne edellyttää tarkkaa harkintaa jatkossakin.

Meidän on varauduttava väestön kehityksen muutoksiin muunmuassa kouluverkkoa tarkastelemalla, kouluverkko on huomioitava myös vetovoimatekijänä. Kuka haluaa muuttaa kuntaan, jossa koulumatka kestää kauan. Pelkkä koulujen lakkauttaminen ei siis ole vaihtoehto. Elinvoimaa ja elinkeinoja tulee kehittää yhdessä - se on meidän kaikkien etu.

Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kaupungin tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.

Tilikauden 2025 vuosikate oli 5,0 miljoonaa euroa eli 0,9 miljoonaa euroa heikompi kuin edellisenä vuotena. Ja tulos on -2,971 miljoonaa euroa.

Verotulot vähenivät edellisvuodesta ollen 18.8 miljoonaa euroa eli - 2,9 %. Valtionosuudet olivat yhteensä 11,9 miljoonaa euroa ja kasvoivat 6,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Uuden strategian valmistelu on aloitettu keväällä 2025 ja valtuuston hyväksyntä siirtyi vuodelle 2026. Näin uusi valtuusto pystyy sitoutumaan paremmin. Mikä erittäin tärkeää, strategian valmistelussa on otettu kattavasti myös sidosryhmät ja kuntalaiset mukaan.

Hyte-kerroin tulee huomioida ja siihen panostaminen on yksi elinvoimatekijä. Nurmeksessa aloitti hyvinvointipäällikkö, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä. Jatkossa tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kaupungin hyvinvointi - ja terveystavoitteiden toteutuminen.

Vuosi 2025 toi kaupungille muutoksia. Suurimpia oli TE-uudistus, jossa valtiolta työttömyyden hoito siirtyi Pohjois-Karjalassa Pohjois-Karjalan työllisyysalueelle (Luotsi Pohjois-Karjala viranomaispalvelut) hoidettavaksi. Nurmes pärjäsi työllisyydenhoidossa vuonna 2025 kohtuullisesti työttömyysprosentin ollessa joulukuun 2025 lopussa 15,5 %. Nurmeksen suurimpia huolenaiheita ovat nuorten, alle 29-vuotiaiden työttömyysasteen nousu sekä pitkäaikaistyöttömyys. Nurmes sitoutui jo vuonna 2025 useisiin toimiin ratkaisujen löytämiseksi. Työkykykoordinaattori aloitti yhdessä Juuan kunnan kanssa, vuonna 2025 työtunnit jakaantui 60 % Juuka ja 40% Nurmes. Lisäksi Nurmes osallistui Kuhina-hankkeeseen sekä TNO – hankkeeseen, jossa Nurmeksessa työskentelee säännöllisesti palveluneuvoja kahtena päivänä viikossa. Myös työttömien yhdistys Näre ry sai määrärahaa toimintansa jatkamiseen.

Kiinnitän myös huomiota valituksiin. Valitukset ovat vaikuttaneet useisiin investointeihin mikä on valitettavaa ja maksaneet kaupungille. Entistä avoimemmalla päätöksenteolla saisimme ehkä valituksia vähennettyä.

Kaupungin työntekijöiden panosta haluan erityisesti nostaa esille, muutosneuvottelut toivat mukanaan epävarmuutta ja irtisanomisia. Toivon jatkossa, ettei näin ikäviä toimenpiteitä enää jouduta tekemään ja saadaan yhdessä luotua eteenpäin katsova, turvallinen työyhteisö.

Kiitän kaikkia vuodesta 2025!

Ritva Mahlavuori, tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

2 Tarkastuslautakunnan arviointitoiminta

2.1 Tarkastuslautakunnan tehtävä ja kokoonpano

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan tulee olla valtuutettuja. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastuslautakunnan tehtävistä on säädetty kuntalaissa. Tarkastuslautakunta arvioi valtuustolle sitä, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kaupungissa, ja onko toiminta järjestetty tuloksellisesti ja tarkoituksenmukaisesti. Tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustolle kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset. Jos kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, arvioi tarkastuslautakunta talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävyyttä. Lautakunta voi antaa valtuustolle muitakin tarpeellisenä pitämiään selvityksiä arvioinnin tuloksista. Hallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Vuoden 2025 keväällä pidettiin kuntavaalit ja tarkastuslautakunnan kokoonpano vaihtui valtuuston päätöksellä 16.6.2025 § 43 toimikaudelle 2025-2029. Tarkastuslautakunnan jäsenmäärä pieneni seitsemästä jäsenestä viiteen. Edellisen valtuustokauden tarkastuslautakunta kokoontui viimeisen kerran 13.5.2025, jolloin tarkastuslautakunta antoi arviointikertomuksensa vuodesta 2024.

Edellisen toimikauden 2021-2025 tarkastuslautakunnan kokoonpano:

Asema	Varsinainen Jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Alhoniemi Ilona	Ilola Maarit
Varapuheenjohtaja	Jaaranen Merja	Kaukainen Riitta
	Nevalainen Hannu	Tiainen Jorma
	Säämänen Jussi	Laaninen Seppo
	Hurskainen Veli-Matti	Kuosmanen Pauli
	Savolainen Maija	Kainulainen Anneli
	Mehtonen Helena	Hermaja Jussi

Kaupunginvaltuuston päätöksellä 16.6.2025 on toimikaudeksi 2025–2029 tarkastuslautakuntaan valittu seuraavat jäsenet ja henkilökohtaiset varajäsenet:

Asema	Varsinainen Jäsen	Varajäsen
Puheenjohtaja	Mahlavuori Ritva	Rautiainen Henna
Varapuheenjohtaja	Hölttä Anna	Salo Tuuli
	Tiainen Jorma	Martikainen Hannu
	Jaaranen Merja	Heikkinen Arto
	Lukkarinen Arto	Mikkola Teemu

Lautakunnan sihteerinä on toiminut toimikaudella 2025 HT, Tuomo Sirviö, BDO Auditor Oy:stä.

Kaupunginvaltuuston valitsemana tilintarkastusyhteisönä on toiminut BDO Auditor Oy, päävastuullisena tilintarkastajana HT, JHT Taina Törrönen.

2.2 Tarkastuslautakunnan työskentely

Tarkastuslautakunta on hyväksynyt toimintaansa varten arviointisuunnitelman vuosille 2025–2028 jossa on kullekin tarkastusvuodelle määritelty painopistealueet. Tarkastuslautakunta on 3.9.2025 § 54 tehnyt arviointivuodelle 2025 erillisen työohjelman ja kokousaikataulun. Työohjelmassa on täsmennetty aihealueet, joita arviointivuonna 2025 arvioidaan. Tarkastuslautakunnan painopistealueet arviointikaudella 2025 ovat olleet

- strategian toteutuminen koko kuntakonsernissa
- konserniohjauksen toimivuus
- konserniyhteisöjen tavoitteiden toteutuminen
- sisäisen valvonnan järjestäminen ja riskienhallinta
- talous ja tasapainottamistoimenpiteet
- investoinnit
- henkilöstö
- hallintopalvelut
- opetus- ja koulutuspalvelut

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

- vapaa-aikapalvelut
- maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut
- tilapalvelut
- Konserniyhteisöjen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (Tytäryhtiöistä erityisesti Nurmeksen Lämpö Oy)

Kokouksissa on kuultu kaupunginjohtajan ja talousjohtajan katsauksia kaupungin talouden kehityksestä, talousarvion laadinnan vaiheista sekä toiminnoista vastaavia johtavia viranhaltijoita. Lautakunnan jäsenet ovat tutustuneet hallinnon pöytäkirjoihin, toiminta- ja taloussuunnitelmiin sekä tilinpäätökseen ja kaupungin sisäisiin ohjeisiin.

Tarkastuslautakunta on arviointitoiminnassaan ottanut huomioon tarkastuslautakunnan jäsenten ilmoittamat esteellisyydet. Tarkastuslautakunnan jäsenet eivät ole osallistuneet arviointiin siltä osin kuin he ovat olleet esteellisiä. Kaudella 2025 ei todettu olevan lautakunnan jäsenten esteellisyyksiä arvioinnin suorittamiseen.

Lautakunta on saanut selonteon vuoden aikana vastuullisen tilintarkastajan ja avustavien tilintarkastajien suorittamasta tarkastuksesta ja käsitellyt tilintarkastuskertomuksen. Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Näiden tietojen perusteella tarkastuslautakunta antaa Kuntalain 121 §:n mukaisen arviointikertomuksen.

Tarkastuslautakunta on käsitellyt sidonnaisuusilmoitukset ja saattanut ne valtuuston tietoon. Arviointia varten tarkastuslautakunta on pitänyt yhteensä kahdeksan kokousta; syyskaudella 2025 kolme kokousta ja kevätkaudella 2026 kuusi kokousta. Tarkastuslautakunnan kokoontumiset ja käsitellyt aihealueet:

Kokouspäivä	Aihe
3.9.2025	<ul style="list-style-type: none">• Tarkastuslautakunnan vaalien toteaminen• Esteellisyydet• Tilintarkastajan työohjelma 2025• Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma 2025–2028• Koulutuksista päättäminen• Tilintarkastuksen kilpailuttaminen
8.10.2025	<ul style="list-style-type: none">• Hallintojohtajan kuuleminen• Kaupunginhallituksen puheenjohtajiston kuuleminen• Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet• Tarkastuslautakunnan talousarvio vuodelle 2026

**Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus 2025**

- 10.12.2025**
- Kaupunginjohtajan kuuleminen
 - Talousarvion esittely
 - Teknisen johtajan kuuleminen
 - Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet
- 28.1.2026**
- Sivistysjohtajan kuuleminen
 - Hyvinvointipäällikön kuuleminen
 - Tilintarkastajan väliraportointi 2025
 - Arviointikertomus 2025
- 11.2.2026**
- Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot toiminnallinen katsaus
 - Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet
 - Tilintarkastuksen kilpailuttaminen vuosille 2026–2029
- 15.4.2026**
- Talusjohtajan kuuleminen
 - Hallintojohtajan kuuleminen
 - Nurmeksen Lämpö Oy:n toimitusjohtajan kuuleminen ja lämpölaitos vierailu
 - Arviointikertomus 2025
- 29.4.2026**
- Arviointikertomus 2025
- 20.5.2026**
- Tilintarkastajan loppuraportointi
 - Tilintarkastuskertomus 2025
 - Arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta tutustumiskäynnillä Nurmeksen Lämpö Oy:n uudella lämpölaitoksella 15.4.2026. Kuvassa (vasemmalta) Tuomo Sirviö, Jorma Tiainen, Teemu Mikkola, Merja Jaaranen, Anna Hölttä ja Ritva Mahlavuori.

Arviointikertomuksella tarkastuslautakunnan havainnot on jaoteltu ja laatikoitu värikoodein positiivisiin (vihreä), neutraaleihin (oranssi) ja merkittäviin (punainen) havaintoihin.

4 Vuoden 2024 arviointikertomuksen havaintojen käsittely

Nurmeksen kaupungin tarkastuslautakunta on antanut 13.5.2025 § 46 vuoden 2024 arviointikertomuksensa, joka on käsitelty kaupunginvaltuustossa 26.5.2025 § 32. Arviointikertomus on merkitty valtuuston tietoon saatetuksi.

Tarkastuslautakunta on vuoden 2024 arviointikertomuksessa esittänyt, että kaupunginhallituksen tulee laatia vastine tarkastuskertomuksessa esitetyistä havainnoista. Kaupunginvaltuusto on 27.10.2025 § 65 saanut selvityksen kertomuksessa esille nostetuista asiakohdista. Lisäksi kaupunginhallituksen puheenjohtajisto on ollut kuultavana tarkastuslautakunnan kokouksessa 8.10.2025 § 62.

Tarkastuslautakunta toteaa selvityksen ja saadun kuulemisen riittäviksi.

5 Toiminta ja taloudellisten tavoitteiden arviointi

5.1 Tilinpäätös

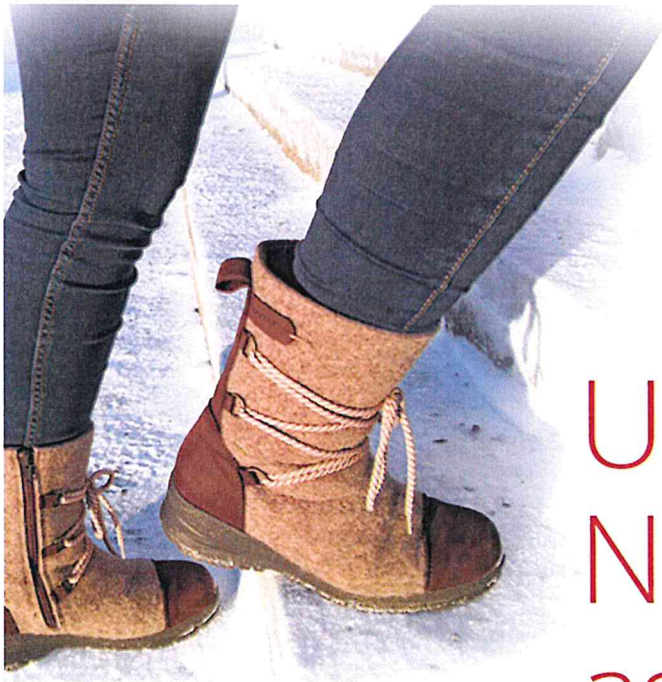
Kuntalain 113 §:n mukaan kaupungin tilikausi on kalenterivuosi. Kaupunginhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Kaupunginhallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase, rahoituslaskelma, liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kaupungin tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet sekä kaupunginjohtaja.

Konsernitilinpäätös sisältyy tilinpäätökseen ja se laaditaan konserniyhteisöjen tuloslaskelmien ja taseiden sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys konsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

5.2 Kaupungin strategia

Uudistuva Nurmes – askeleen edellä

Nurmeksen kaupungin
strategia 2022–2025

Vuosi 2025 oli Nurmeksen kaupungin strategian *Uudistuva Nurmes – askeleen edellä* viimeinen strategiavuosi. Strategiaa on sovellettu vuoden 2025 talousarvion toiminnallisten tavoitteiden määrittämisessä ja se on ohjannut vielä vuoden 2026 talousarvion valmistelua toiminnallisten tavoitteiden sektorijaossa. Uuden strategian valmistelu on aloitettu keväällä 2025 ja valtuuston hyväksyntä siirtyi vuodelle 2026. Strategian valmistelussa on otettu myös sidosryhmät ja kuntalaiset mukaan. Strategian toteuttamisessa erityisen tärkeää on jalkauttaa se koko kaupunkikonsernia sitovaksi tavoitteelliseksi toiminnaksi.

5.3. Talouden tarkastelu kaupunkitasolla

Yhteenveto talouden keskeisistä luvuista (ulkoiset erät):

1 000 euroa	2025	2024	Muutos €	Muutos-%
Toimintatuotot yhteensä	6 707	6 384	323	5,1 %
Toimintakulut yhteensä	-33 135	-32 073	-1 062	3,3 %
Toimintakate	-26 414	-25 599	-815	3,2 %
Verotulot	18 773	19 342	-569	-2,9 %
Valtionosuudet	11 933	11 205	728	6,5 %
Vuosikate	5 024	5 899	-875	-14,8 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 699	-4 787	89	-1,9 %
Arvonalentumiset	-3 116	-58	-3 058	5 309,4 %
Tilikauden tulos	-2 971	1 054	-4 025	-381,9 %
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 993	709	-2 702	-381,1 %
Taseen kertynyt yli-/alijäämä	14 395	16 388	-1 993	-12,2 %
Investoinnit netto	2 812	3 191	-379	-11,9 %
Toiminnan ja investointien rahavirta	2 212	1 052	1 160	110,3 %
Lainakanta	19 158	18 264	894	4,9 %
Rahavarat 31.12.	8 144	2 663	5 481	205,8 %

Toimintatuotot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 323 tuhatta euroa eli 5,1 %. Toimintakulut kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 1,062 miljoonalla eurolla eli 3,3 %.

Toimintakate oli -26,4 miljoonaa euroa eli 815 tuhatta euroa (3,2 %) heikompi kuin edellisenä vuotena (-25,6 miljoonaa euroa).

Verotulot olivat yhteensä 18,8 miljoonaa euroa eli reilun puoli miljoonaa euroa pienemmät kuin vuonna 2024. Verotulojen prosentuaalinen muutos oli yhteensä -2,9 %.

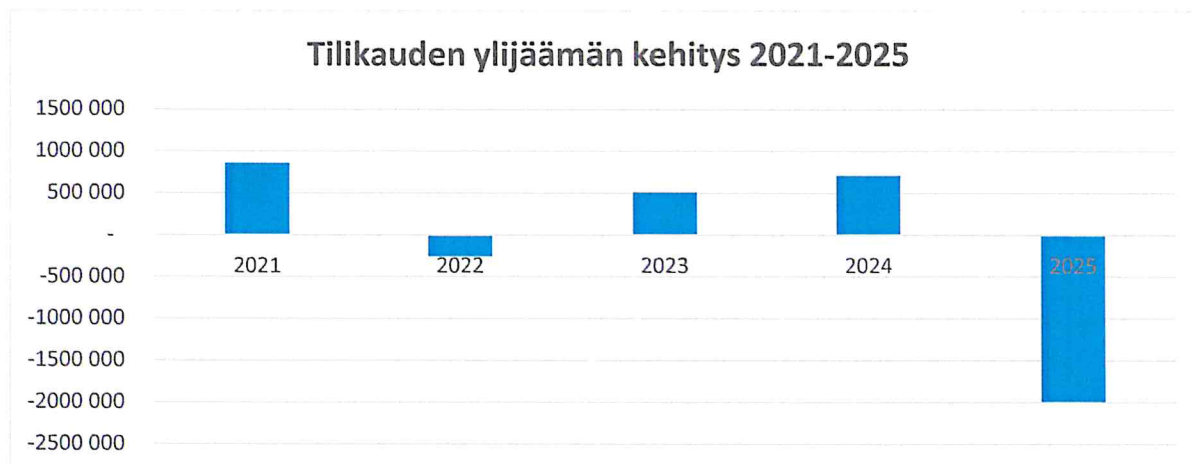
Valtionosuudet olivat yhteensä 11,9 miljoonaa euroa ja kasvoivat 728 tuhannella eurolla eli 6,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

Vuosikate oli 5,0 miljoonaa euroa eli 0,9 miljoonaa euroa heikompi kuin edellisenä vuotena. Vuosikate riitti kattamaan poistot 64 prosenttisesti. Tämä on selvästi vähemmän kuin kuntasektorilla riittävänä tasona pidettävä 100 prosenttia. Arvioinnissa huomioitava kuitenkin vuoden 2025 poikkeavat arvonalentumiset.

Suunnitelman mukaiset poistot olivat 4,7 miljoonaa, eli kutakuinkin edellisvuoden tasolla. Arvonalentumiset olivat 3,1 miljoonaa (2024 0,9 tuhatta euroa)

Tilikauden tulos on -2,971 miljoonaa euroa, kun edellisenä vuonna tulos oli 1,054 miljoonaa euroa.

Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden alijäämäksi tulee 1,993 miljoonaa euroa ja kumulatiiviseksi ylijäämäksi 14,4 miljoonaa euroa (tässä luvussa on huomioitu jo tilikauden 2025 tulos).

Arvio kriisikuntakriteerien (Kuntalaki 118 §) täyttymisestä verrattuna tunnuslukuihin:

Kriteeri	2025	2024	Huomiot
Konsernitilinpäätöksen kertynyt alijäämä euroa/asukas on:			
1. vuonna > 500, 2. vuonna > 1000	-	-	Ei kertynyttä alijäämää
Konsernitilinpäätöksestä lasketut seuraavat 4 tunnuslukua täyttyvät kahtena peräkkäisenä vuotena:			
Vuosikatteen ja poistojen suhde alle 80 %	76 %	110 %	2025 alittaa poikkeavien alaskirjausten takia
Tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (2025 7,54 %)	8,9	8,9	Alittuu
Lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas vähintään yli 50% keskiarvon (2024 vuonna 8 558)	4 574	3 779	Alittuu
Laskennallinen lainanhoitokate alle 0,8	1,8	2,0	Alittuu

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että tilikausi on ylijäämäinen, mikäli ei oteta huomioon tilikaudelle 2025 kirjattuja 3,1 milj. arvonalentumisia. Vuosikate riittää kattamaan suunnitelman mukaiset poistot, kun ei huomioida arvonalennuksia. Talouden tunnusluvut ovat selvästi kriisikuntakriteerien raja-arvojen ulkopuolella.

5.4 Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisen arviointi

5.4.1 Talousarvion sitovuus

Toiminnalliset tavoitteet:

Toiminnalliset tavoitteet on laadittu tulosalueittain valtuustoon nähden sitoviksi. Toiminnalliset tavoitteet sisältävät vuosittaista jatkuvaa toimintaa sekä valtuuston antamien erityistavoitteiden toteuttamistoimia.

Taloudelliset tavoitteet:

Määrärahat ovat käytettävissä kunnan lakimääräisiin tehtäviin ilman eri perusteluja ja kaupunginvaltuuston päätöksellä kaupungille otettuihin tehtäviin. Kaupungin toimialaa ei saa laajentaa ilman valtuuston tekemää päätöstä. Toimialamuutokset on esitettävä talousarvioperusteluissa.

Talousarviokirjassa valtuustoon nähden sitovia määrärahoja ovat koko kaupungin toimintakate, tulosalueiden toimintakatteet, verotulot, valtionosuudet, rahoitustuotot ja -kulut (nettona) sekä suunnitelman mukaiset poistot yhteensä. Investointimäärärahat ovat sitovia hankekohtaisesti nettona. Rahoituslaskelman sitovia tavoitteita ovat toiminnan ja investointien rahavirta sekä rahavarojen muutos.

Käyttötalouden osan perustelujen sitovuudesta on otettava huomioon lisäksi se, että mikäli kuntalaisille tuotettavassa palveluvalikoimassa, palvelutuotannon määrässä tai laadussa tai palveluverkossa tapahtuu talousarvioon nähden oleellisia muutoksia, on muutokset tuotava kaupunginvaltuustoon.

Määrärahoja koskevat perusteluosan tekstit ohjaavat tulosalueiden toimintaa. Mikäli perusteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia, on niistä informoitava kaupunginhallitusta.

Talousarvio on laadittu jokaiselle tulosyksikölle kustannuspaikoittain sekä tarvittaessa toiminnoittain ja kohteittain. Talousarviokirjassa esitetään toimintatuotot ja toimintakulut nettona tulosalueittain sekä tarkemmin eriteltyinä toimialoittain.

Käyttösuunnitelman on pysyttävä valtuuston antamissa tulosaluekohtaisissa rajoituksissa ja tavoitteissa. Jos hanketta ei ole mainittu talousarvioperusteluissa ja se ylittää tulosalueen toimintakatteen, voi hanke toteutua vain kaupunginvaltuuston hyväksynnällä. Hyväksytyyn toimintakatteen sisällä tulosalue voi muuttaa talouttaan itsenäisesti.

Tulosalueiden ja toimialojen ei tarvitse tehdä erillisiä käyttötaloussuunnitelmia, jos kaupunginhallitus tai lautakunta ei erikseen määrää.

Kaupunginhallitus raportoi valtuustolle tavoitteiden toteutumisesta osavuosisiraportoinnin ja tilinpäätöksen yhteydessä. Osavuosisiraportit laaditaan maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun lopun tilanteista ja koko toimintavuosi raportoidaan tilinpäätöksen yhteydessä. Konserniyhtiöiden toiminnallisten tavoitteiden toteumat raportoidaan toisen (kesäkuun) osavuosisikatsauksen yhteydessä.

Lautakunnat päättävät omalta hallintokunnaltaan vaadittavasta sisäisestä raportoinnista.

5.4.2. Hallintopalvelut

Taloudellisista tavoitteista valtuustoon nähden sitova toimintakate toteutui. Toimintakate ylittyi 644 331 euroa.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	272 400	0	272 400	439 151	166 751	161,22 %
Toimintakulut	-7 927 425	0	-7 927 425	-7 449 845	477 580	93,98 %
TOIMINTAKATE	-7 655 025	0	-7 655 025	-7 010 694	644 331	91,58 %
Suunnitelman mukaiset pois- tot	-50 100	0	-50 100	-50 134	-34	100,07 %
TILIKAUDEN TULOS	-7 705 125	0	-7 705 125	-7 070 154	634 971	91,76 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Hyvinvointi	
Tavoite: Henkilöstön työhyvinvointi Työhyvinvointikyselyn uudistaminen, tulokset ja siitä tehtävät johtopäätökset sekä toimenpiteet vastuuhenkilöineen sekä sairauspoissaolot. Työkykyjohtamisen projektin osalta sovittujen toimenpiteiden eteenpäin vieminen (toimialojen yhteistyön edistäminen ja työkykyjohtamisen osaamisen vahvistamista).	Toteutunut
Sijainti	
Tavoite: Etä- ja tulkkauspalvelupilotointi Valtimon Kuntalaisten Talolla (Valtiovarainministeriön hanke). Sähköinen asiointi moduuliratkaisun kautta.	Toteutunut
Konserni	
Tavoite: Konsernirakenteen linjaukset: Määritetään kaupungin omistajapolitiikka omaisuuslajeittain ja konserniyhteisöittäin sekä tehdään ehdotus tarvittavista muutoksista konsernirakenteeseen. Perustetaan kaupunginjohtajan nimeämä työryhmä tehtävää varten.	Osittain toteutunut
Elinvoima	
Tavoite: Asukasmarkkinointi, osallistuminen messuilla ja eri tapahtumiin sekä somekampanjointia.	Toteutunut

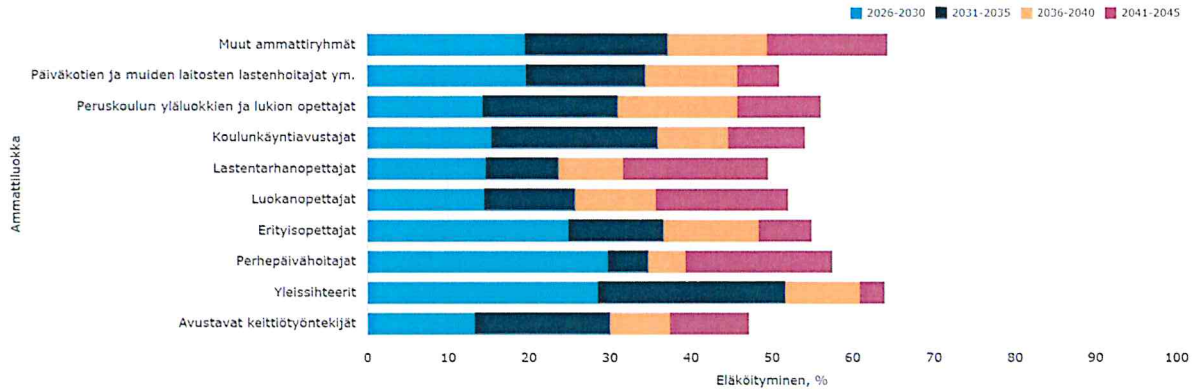
Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

<p>Tavoite: Näkyvä tontti- ja asuntomarkkinointi. Eri tapahtumissa kuten esim. messuilla, Kesätoritapahtumissa. Lisäksi somekampanja, mainosvideot tontti- ja asuntomarkkinoinnista.</p>	Osittain toteutunut
<p>Tavoite: Henkilöstöohjelman laadinnan jatkaminen vuonna 2025. Kuntastrategian ja henkilöstöohjelman yhteen nivominen.</p>	Osittain toteutunut
<p>Tavoite: Nurmeksen kaupungin strategian päivittäminen ja sen pohjalta laadittavat toimenpideohjelmat.</p>	Osittain toteutunut
<p>Tavoite: Työllisyyden edistäminen ja kokonaistyöttömyyden pienentäminen. Työvoiman tarvetta vastaavan osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen mukaan lukien työ- ja opiskeluperäinen maahanmuutto. Työvoiman ja opiskelijoiden kiinnittyminen paikkakunnan työpaikkoihin. Työllisyyden hoidon resurssien tuloksellinen ja vaikuttava kohdentaminen. Nurmeksen työllisyyden ekosysteemin kehittäminen yhteistyössä eri toimijoiden kesken.</p>	Osittain toteutunut
<p>Tavoite: Pielisen Karjalan työllisyyspalvelualueen yhteiset käytännöt ja yhteistyön vahvistaminen asiakkaiden hyväksi. Nuorten monialaisen palvelun (ohjaamo) kehittäminen. Kuntalisän käyttöönottoaminen. Tavoitteena on työllistää tätä kautta kahdeksan henkilöä.</p>	Osittain toteutunut
<p>Tavoite: Maahan muuttaneiden kuntalaisten kotoutumisen edistäminen kotoutumis- ja työllisyyspalveluilla sekä suomen kielen ja yhteiskuntaorientaation opetuksella. Paikallisen ja maakunnallisen kotouttamista edistävän yhteistyön ja palveluiden kehittäminen, tavoitteena erityisesti maahan muuttaneiden opiskelu- ja työllistymis- sekä yrittäjyysmahdollisuuksien parantaminen.</p>	Toteutunut
<p>Tavoite: Osallistava budjetointi. Osallistavassa budjetoinnissa nurmeslaiset kutsutaan mukaan kehittämään omaa kaupunkia. Asukkaat pääsevät päättämään siitä, miten julkisia varoja käytetään. Talousarviossa tähän tarkoitukseen osoitettiin 10.000 euroa. Virkakoneisto valmistelee esitykset asukkaiden aloitteiden pohjalta ja asukkaat äänestävät, mitkä esitykset pääsevät toteutukseen.</p>	Toteutunut
<p>Tavoite: Laaditaan selkeät mitattavat mittarit talousarviovuoden 2026 tavoitteisiin.</p>	Toteutunut
<p>Imago</p>	
<p>Tavoite: Nurmeksen kaupungin www-sivujen julkaisualustan vaihdos WordPress pohjaiseksi. Tavoitteena sisällöntuotannon helppous ja tiedottajien määrän lisääminen sekä visuaalisemmat sivut. Saavutettavuuden parantaminen.</p>	Toteutunut

**Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus 2025**

Eläköitymisennuste ammattiluokittain vuosina 2026–2030, 2031–2035, 2036–2040 ja 2041–2045)Lähde: Kevan tilastot, Nurmeksens kaupunki):

Eläköitymisennuste ammattiryhmittäin (jos vähintään 5 henkilöä)

Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kaupungin henkilöstön merkittävään eläköitymiseen tulevina vuosina. Kaupungin tulee valmistautua voitavilta osin tuleviin rekryointeihin, sekä varmistaa hiljaisen tiedon siirtyminen sujuvan vaihdon sekä palveluiden varmistamiseksi. Lisäksi tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota siihen, että henkilöstöohjelman laatiminen on edelleen kesken. Lautakunta pitää tärkeänä, että henkilöstöohjelma saatetaan valmiiksi ja sitä hyödynnetään ennakoivasti osaamisen turvaamisessa ja henkilöstöriskien hallinnassa.

Tarkastuslautakunta kiinnittää erityistä huomiota nuorten pitkäaikaistyöttömyyteen ja pitää sen vähentämistä keskeisenä kehittämiskohteena.

5.4.3 Ruokahuoltopalvelut

Toimintakate ylitti tavoitteen 12 539 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	997 812	0	997 812	989 522	-8 290	99,17 %
Toimintakulut	-995 941	0	-995 941	-975 112	20 829	97,91 %
TOIMINTAKATE	1 871	0	1 871	14 410	12 539	770,18 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-26 200	0	-26 200	-26 234	-34	100,13 %
TILIKAUDEN TULOS	-24 329	0	-24 329	-11 824	12 505	48,60 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet

Elinvoima

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tavoite:

Ruokapalvelu tavoittelee ympäristövastuullisempia toimintatapoja keittiöjätteen lajittelussa ja kierrättämisessä. Kartoitetaan koulujen ja päiväkotien lajittelupisteiden lajitteluastiat. Hankitaan puuttuvat lajitteluastiat ja niille tyhjennys. Laaditaan keittiöjätteiden lajitteluohje.

Osittain toteutunut

Tavoite:

Ruokapalvelun asiakkailta kerätään palautetta. Toteutetaan asiakastytyväisyyskyselyt kouluissa ja päiväkodeissa. Toteutetaan kaksi toive-ruokapäivää, päiväkotien toiveruokapäivä ja koulujen toiveruokapäivä. Toiveruokien toteutuksessa otetaan huomioon käytettävät resurssit (henkilöstö, koneet ja laitteet, määräraha) ja ravitsemussuositukset. Ruoka-toiveet otetaan huomioon seuraavan lukuvuoden ruokalistasuunnittelussa.

Toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että ympäristövastuullisia toimintatapoja kehitetään.

5.4.4 Pielisen-Karjalan maaseutupalvelut

Toimintakate ylitti tavoitteen 3 253 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,00 %
Toimintakulut	-79 500	0	-79 500	-76 247	3 253	95,91 %
TOIMINTAKATE	-79 500	0	-79 500	-76 247	3 253	95,91 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-79 500	0	-79 500	-76 247	3 253	95,91 %

Ei toiminnallisia tavoitteita.

Tarkastuslautakunta toteaa, että taloustavoitteissa ei poikkeamia.
Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota alkutuotannon merkitykseen kaupungin elinkeinorakenteessa.

5.4.5 Hyvinvointipalveluiden hallinto

Toimintakate ylitti tavoitteen 52 039 eurolla huomioiden talousarvion muutoksen.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	7 150	0	7 150	34 732	27 582	485,77 %
Toimintakulut	-255 708	-171 000	-426 708	-402 252	24 456	94,27 %
TOIMINTAKATE	-248 558	-171 000	-419 558	-367 519	52 039	87,60 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-248 558	-171 000	-419 558	-367 535	52 023	87,60 %

Ei toiminnallisia tavoitteita.

Tarkastuslautakunta toivoo, että myös hyvinvointipalveluiden hallinnolle asetetaan jatkossa toiminnalliset tavoitteet.

5.4.6 Opetus- ja koulutuspalvelut

Toimintakate ylitti tavoitteen 159 524 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	363 096	0	363 096	332 350	-30 746	91,53 %
Toimintakulut	-13 220 780	0	-13 220 780	-13 030 511	190 269	98,56 %
TOIMINTAKATE	-12 857 684	0	-12 857 684	-12 698 160	159 524	98,76 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	-42 322	-42 322	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-12 857 684	0	-12 857 684	-12 740 511	117 173	99,09 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Hyvinvointi	
Tavoite: Paikalliseen opetussuunnitelman laadinta ja toimeenpano koskien oppimisen tukeen liittyvistä muutoksista 1.8.2025 alkaen	Osittain toteutunut
Tavoite: Perusopetuksen tuntijaon muutosten kohdentaminen luokka-asteille opetus- ja kulttuuriministeriön hallitusohjelmakortin mukaan kevään 2025 aikana	Toteutunut
Tavoite: Perusopetuksen päättävästä ikäluokasta 100 % saa päättötodistuksen lukuvuoden lopussa	Osittain toteutunut

**Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus 2025**

Tavoite: Perusopetuksen valmistavan opetuksen ryhmästä vähintään 70 % on integroitu perusopetuksen ryhmiin	Toteutunut
Elinvoima	
Tavoite: Laaditaan kevään 2025 aikana perusopetuksen resurssikartoitus (talousanalyysi, henkilötyövuodet, vakanssitiedot, tuottavuuspotentiaali)	Toteutunut
Imago	
Tavoite: Opettajien kelpoisuusaste vähintään 95 %	Osittain toteutunut

Tarkastuslautakunta toteaa, että opettajien kelpoisuusastetavoite on hyvä, mutta haasteellinen saavuttaa. Oppilasmäärien alenemiseen tulee jatkossakin kiinnittää enenevässä määrin huomiota, sillä se vaikuttaa kokonaisvaltaisesti eri tulosityksiköihin.

5.4.7 Varhaiskasvatuspalvelut

Varhaiskasvatuspalvelun toimintakate ylitti tavoitteen 539 262 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	101 800	0	101 800	127 901	26 101	125,64 %
Toimintakulut	-6 751 472	0	-6 751 472	-6 238 311	513 161	92,40 %
TOIMINTAKATE	-6 649 672	0	-6 649 672	-6 110 410	539 262	91,89 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-39 800	0	-39 800	-8 550	31 250	21,48 %
TILIKAUDEN TULOS	-6 689 472	0	-6 689 472	-6 118 960	570 511	91,47 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Hyvinvointi	
Tavoite: Lähiympäristön, metsän, hyödyntäminen varhaiskasvatuksen oppimisympäristönä. Toiminnassa huomioidaan kestävän kehityksen näkökulma. Tavoitteena on, että jokaisessa varhaiskasvatusyksiköissä on yksi Suomen ladun metsämörri-ohjaaja koulutuksen käynyt henkilö. Laatutunnuksen voi hakea, kun toiminta on ollut käynnissä vuoden.	Toteutunut
Tavoite: Varhaiskasvatuksen lapsiryhmissä pyritään liikkumaan varhaiskasvatuksen suositusten mukaisesti.	Toteutunut
Tavoite: Metsä-/luontopäiväkodin toiminnan vakiinnuttaminen ja toimintamallin kehittäminen.	Toteutunut

**Tarkastuslautakunnan
arviointikertomus 2025**

Elinvoima

Tavoite:

Laaditaan kevään 2025 aikana varhaiskasvatuksen resurssikartoitus (talousanalyysi, henkilötöyvuodet, vakanss tiedot, tuottavuuspotentiaali)

Toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä varhaiskasvatukseen panostamista, vuonna 2025 alkanutta luontokasvatusta ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista.

5.4.8 Kulttuuripalvelut

Kulttuuripalveluiden toimintakate ylitti tavoitteen 176 332 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	29 200	0	29 200	55 012	25 812	188,40 %
Toimintakulut	-1 956 424	0	-1 956 424	-1 805 905	150 520	92,31 %
TOIMINTAKATE	-1 927 224	0	-1 927 224	-1 750 892	176 332	90,85 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-155 200	0	-155 200	-153 347	1 853	98,81 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 082 424	0	-2 082 424	-1 904 255	178 169	91,44 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Hyvinvointi	
Tavoite: Kulttuuripalvelut toimivat mahdollistajana ja tapahtuma-alustoina muille toimijoille. Kulttuuripalvelut lisäävät yhteisöllisyyttä ja vahvistavat paikallisidentiteettiä.	Toteutunut
Tavoite: Asiakkaat löytävät kirjasto-, museo- ja kulttuuripalvelut	Toteutunut
Tavoite: Kulttuuripalvelut ovat lasten ja nuorten saavutettavissa	Toteutunut
Elinvoima	
Tavoite: Kulttuuripalvelut tukee nuorten osallistumista yhteistyössä oppilaitosten ja muiden nuorisotoimijoiden kanssa.	Toteutunut
Imago	
Tavoite: Museo osallistuu Vanhan Kauppalan alueen ja muiden Rky-alueiden kehittämiseen. Keinoina ovat tapahtumayhteistyö, asiantuntijalausunnat ja laaja yhteistyö eri toimijoiden kanssa.	Toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä kaupungin kattavia kulttuuripalveluita.

5.4.9 Vapaa-aikapalvelut

Vapaa-aikapalveluiden toimintakate alitti tavoitteen 888 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	87 400	0	87 400	46 795	-40 605	53,54 %
Toimintakulut	-732 302	0	-732 302	-692 585	39 717	94,58 %
TOIMINTAKATE	-644 902	0	-644 902	-645 790	-888	100,14 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-644 902	0	-644 902	-645 790	-888	100,14 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Hyvinvointi	
Tavoite: Juniorikorttien käyttö 7–16-vuotiaista lapsista ja nuorista vähintään 45 % ottaa juniorikortin käyttöön.	Toteutunut
Tavoite: Nuorten kesätyösetelit Kesätyösetelien kautta nuorten työllistyminen yhdistyksiin, yrityksiin ja yhteisöllisiin tapahtumiin. Vähintään 50 nuorta työllistyy kesätyösetelin kautta.	Toteutunut
Imago	
Tavoite: Retkeilyreitit (Talonpojan taival) rakentamisen loppuunsaattaminen ja reittien kunnossapidon varmistaminen yhteistyössä kaupunkirakennepalveluiden kanssa.	Toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää positiivisena nuoriin panostamista, sekä soveltavan liikunnan ryhmien järjestämisestä.

5.4.10 Kaupunkirakennepalveluiden hallinto

Toimintakate ylitti tavoitteen 47 929 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	0	0	0	692	692	0,00 %
Toimintakulut	-242 277	0	-242 277	-195 040	47 237	80,50 %
TOIMINTAKATE	-242 277	0	-242 277	-194 348	47 929	80,22 %
Suunnitelman mukaiset poistot	0	0	0	0	0	0,00 %
TILIKAUDEN TULOS	-242 277	0	-242 277	-194 348	47 929	80,22 %

Ei toiminnallisia tavoitteita.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota kaupunkirakennepalveluiden resurssipulaan. Resurssien saatavuus tulee varmistaa palveluiden häiriöttömän ja laadukkaan tuottamisen turvaamiseksi.

Tarkastuslautakunta toivoo, että myös kaupunkirakennepalveluiden hallinnolle asetetaan jatkossa toiminnalliset tavoitteet.

5.4.11 Maankäyttö- ja rakennusvalvontapalvelut

Toimintakate ylitti tavoitteen 555 856 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	914 114	0	914 114	1 581 010	666 896	172,96 %
Toimintakulut	-849 932	-30 000	-879 932	-987 972	-108 040	112,28 %
TOIMINTAKATE	67 182	-30 000	37 182	593 038	555 856	1 594,96 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 000	0	-2 000	-1 964	36	98,19 %
TILIKAUDEN TULOS	65 182	-30 000	35 182	591 072	555 890	1 680,04 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Elinvoima	
Tavoite: Rakennusvalvonnan kiinteistötietojärjestelmien ja -rekisterin korjaaminen erillisen suunnitelman mukaisesti	Osittain toteutunut
Tavoite: Tuuli- ja aurinkovoiman rakentamista tukevan ohjeistuksen laatiminen ja paikallinen linjaus mm. taksoituksella ja lupakäytännöllä.	Toteutunut

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tavoite:

Kaavoitus kaavoituskatsauksen mukaisesti elinvoiman kehittämiseksi

Osittain toteutunut

Tavoite:

Ilmastosuunnitelman edistämisen toimenpiteet ml. sisäinen ja ulkoinen tiedotus ja raportointi.

Toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä kaavatyon etenemistä, vaikkakin tavoite on toteutunut vain osittain.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että neuvottelut asiantuntijapalveluiden hankkimisesta lähikunnista on aloitettu.

5.4.12 Tilapalvelut

Toimintakate ylitti tavoitteen 380 529 eurolla.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	8 460 666	0	8 460 666	8 858 523	397 857	104,70 %
Toimintakulut	-4 983 753	256 000	-4 727 753	-4 732 590	-4 837	100,10 %
TOIMINTAKATE	3 490 913	256 000	3 746 913	4 127 442	380 529	110,16 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 558 000	0	-3 558 000	-3 538 383	19 617	99,45 %
TILIKAUDEN TULOS	-67 087	256 000	188 913	-2 517 492	-2 706 405	-1 332,62 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet

Elinvoima

Tavoite:

Tilaohjelman mukaiset toimenpiteet.

Toteutunut

Tavoite:

Purkuohjelman toteuttaminen

Osittain toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä tilaohjelman valmistumista.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota siihen, että purkuohjelman toteuttaminen on taloudellisesti vaativa kokonaisuus.

5.4.13 Kuntatekniikan palvelut

Kuntatekniikan palveluiden taloudelliset tavoitteet eivät toteutuneet ja toimintakate jäi tavoitteesta 238 148 euroa.

Ulkoinen ja sisäinen	TA 2025	TAM 2025	MTA 2025	Tot. 2025	Poikkeama	Tot. %
Toimintatuotot	494 753	0	494 753	442 798	-51 955	89,50 %
Toimintakulut	-2 221 382	-342 000	-2 563 382	-2 750 854	-187 472	107,31 %
TOIMINTAKATE	-1 715 629	-342 000	-2 057 629	-2 295 777	-238 148	111,57 %
Suunnitelman mukaiset poistot	-827 600	0	-827 600	-877 661	-50 061	106,05 %
TILIKAUDEN TULOS	-2 543 229	-342 000	-2 885 229	-3 173 571	-288 342	109,99 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoitteet	
Sijainti	
Tavoite: Esteettömän reitin / palvelun rakentaminen	Ei toteutunut
Elinvoima	
Tavoite: Varikkoalueiden siisteyden parantaminen.	Osittain toteutunut
Tavoite: Investointikohteiden toteuttaminen suunnitellusti	Osittain toteutunut
Tavoite: Rautateiden ylitysiltojen korjauksen eteenpäin vienti (suunnittelu + rahoitus)	Osittain toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että esteettömyyttä parannetaan, vaikka tavoitteet tältä osin eivät toteutuneet.

5.4.14 Nurmeksen Lämpö Oy

Tavoitteet	
Konserni	
Tavoite: Liikevaihto noin 5,5 M€.	Osittain toteutunut
Tavoite: Ritoniemen uuden kattilan rakentaminen ja käyttöönotto vuoden 2025 lopussa / 2026 alussa.	Osittain toteutunut

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä investoinnin sujuvaa etenemistä valituksen jälkeen. Valmistuva uusi lämpölaite on merkittävä investointi pitkälle tulevaisuuteen.

5.4.15 Kiinteistö Oy Nurmeksen Vuokratalot Oy

Tavoitteet	
Konserni	
Tavoite: Yleisvalaistuksen muuttaminen led-lampuiksi.	Osittain toteutunut
Tavoite: Yhtiön internet-sivujen päivittäminen osana ulkoisen viestinnän kehittämistä.	Toteutunut
Tavoite: Asuntojen käyttöastetavoite 87 %.	Osittain toteutunut
Tavoite: Talouden tasapainottaminen yhtiön laatiman tilaohjelman mukaisesti.	Toteutunut

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää huomiota yhtiön haastavaan taloustilanteeseen ja asukasmäärien vähenemiseen. Vuokrauskäytöstä poistuva kiinteistömassa on suuri. Taloutta, tulevia purkukustannuksia sekä investointeja tulee pyrkiä ennakoimaan hyvissä ajoin tarvittavan rahoitussuunnittelun näkökulmasta.

5.4.16 Hyvärilä Oy

Tavoitteet	
Konserni	
Tavoite: Tilikauden tulostavoitteena on nollatulos. Mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisolain mukaisesti nuorisotoiminnan kehittämiseen Hyvärilässä. Opetus- ja kulttuuriministeriöstä haetaan yleisavustusta ja erityisavustusta Nuotta-valmennuksen toteuttamiseen sekä investointiavustusta nuorisokeskuksen kehittämiseen.	Osittain toteutunut
Tavoite: Nuorisotyö - Nuorten Kulma - perusnuorisotyö, työpajatoiminta, etsivä nuorisotyö on mukana lasten- ja nuorisotyön verkostojen toiminnassa siten, että toiminta mukautuu nopeasti ja joustavasti tarkoituksenmukaiseen nuoria tukevaan työskentelymalliin.	Toteutunut

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

Tavoite:

Kansainvälinen toiminta

Hyvärilän kansainvälisen toiminnan tavoitteena on aktivoida paikallis- ja alueellinen yhteisö osallistumaan aktiivisesti Hyvärilän kansainväliseen toimintaan sekä tuottaa uusia ohjelmia nuorille ja nuorisotyöntekijöille kansainvälisissä hankkeissa. Kansainvälinen nuorisotyö vahvistaa yhteistyötä alueellisesti. Tavoitteena on saada 150 nuorta kansainvälisen toiminnan piiriin.

Toteutunut

Tavoite:

Vastuullisuus & kestävä kehitys

Toteutunut

Tavoite:

Hyvärilä on merkittävä työllistäjä Nurmeksen alueella, työllistäen väh. 30 henkilötyövuotta. Teemme yhteistyötä oppilaitosten ja työllisyysohjaajien ym. Pikesin toimijoiden kanssa ja selvitämme eri keinoja sekä työllistää, että lisätä harjoittelu- ja oppisopimuspaikkoja. Työllistämme ja teemme yhteistyötä.

Toteutunut

Tavoite:

Nuorisokeskustoiminnan kehittäminen

Nuorisokäyttöprosentin pitäminen yli 60 % tasolla, OKM:n tavoitetasolla, vähintään 2/3 osaa toiminnasta on nuorisotoimintaa. Mittareina nuorisokäyttöpäivät, nuorisoyöpymisvuorokaudet ja oman ohjatun toiminnan käyttöpäivät. Valtakunnallisen nuorisokeskustoiminnan tavoitteet.

Toteutunut

Tavoite:

Hyvärilä on monipuolinen nuorisotyön, nuorisomatkailun, liikunnan ja harrastus- ja vapaa-aikatoiminnan aktiivinen toimintakeskus, joka tarjoaa toimivat puitteet ja osaamisen yhteistyökumppaneille, paikallisille ja matkailijoille.

Hyvärilän monipuoliset palvelut ja tilat tarjoavat ympärivuotisesti toiminnot monipuoliseen harrastamiseen. Liikunta- ja monitoimihalli palvelee kaikenikäisiä liikkuja ympärivuoden. Alueen ulkoilumahdollisuudet;

Toteutunut

Tarkastuslautakunta kiittää monipuolisesta nuoriso- ja vapaa-aikatoiminnan kehittamisestä.

5.4.17 Pielisen Karjalan Kehittämiskeskus Oy PIKES

Tavoitteet

Elinvoima

Tavoite:

Asiakasmäärä v. 2025 on yht. 180 kpl. Kontaktoimme asiakkaita aktiivisesti, ja lisäämme asiakastapaamisten määrää 200 kappaleeseen.

Osittain toteutunut

Tavoite:

Asiakkaalle valmistettujen rahoitushakemusten yhteisarvo on 1,5 milj. euroa.

Tiedotamme asiakkaille rahoitusmahdollisuuksista, ja valmistelemme yritysneuvonnan kautta asiakkaiden rahoitushakemukset. Myönteisten yritysrahoitushakemusten määrätavoite 80 % valmistelluista.

Toteutunut

Tavoite:

Vihreän teollisuuden alueen laajentamista koskeva Masterplan kehittämissuunnitelma on

Toteutunut

Tarkastuslautakunnan arviointikertomus 2025

valmis (ml. luontoselvitykset).

Tavoite:

Bomban matkailualueen tunnettuus kasvaa kotimaassa. Tehdään markkinointia laajalle yleisölle eri kanavissa esim. diginäyttökampanja (1 kpl), media- ja vaikuttajavierailuita (2 kpl), somemarkkinointikampanjoita (4 kpl), ja media- ja vaikuttajavierailuita (2 kpl), ja osallistutaan tapahtumiin mm. MATKA2025 messut.

Toteutunut

Tavoite:

Bomban matkailualueen tunnettuus kasvaa kansainvälisillä markkinoilla. Järjestetään matkanjärjestäjävierailuita (3–4 kpl) alueelle, digimarkkinointikampanjoita (2–3 kpl) ja media- ja vaikuttajavierailuita (3–4 kpl).

Toteutunut

Tarkastuslautakunta haluaa korostaa, että PIKES:n asiantuntijat tekevät merkittävää työtä kaupungin elinvoiman kehittämisessä ja yrityselämän tukemisessa. Lisäksi tarkastuslautakunta pitää hyvänä Juuan kunnan tulemista toiseksi omistajakunnaksi 1.7.2025 alkaen n. 25 prosentin osuudella.

5.4.18 Nurmeksen Yrityspalvelu Oy

Tavoitteet

Konserni

Tavoite:

Yhtiön talouden tasapainottamiseksi toteutetaan omistajan kanssa rahoitusjärjestely.

Osittain toteutunut

Tavoite:

Selvitämme yhdessä omistajan kanssa sote-toimitilojen siirtoa yhtiölle, kannattavuutta ja siirtotapaa.

Yhtiö sitoutuu selvittämään sote-toimitilojen taloudellista kannattavuutta saatuaan omistajalta siirrettävien toimitilojen kuntakartoitukset ja PTS-suunnitelmat kustannusarvioineen.

Osittain toteutunut

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että rahoitusjärjestelyt sekä sote-toimitilojen siirto ja tätä kautta yhtiön talous saadaan vakaalle pohjalle myös pitkälle tulevaisuuteen.

5.4.19 Nurmeksen Vesi Oy

Tavoitteet	
Konserni	
Tavoite: Etäluettavien mittarien käyttöönotto	Toteutunut
Tavoite: Jätevedenpuhdistamon saneerauksen kakkosvaiheen rakennustöiden aloitus	Toteutunut
Tavoite: Aurinkoenergian tuotannon tarkastelu jätevedenpuhdistamolla	Toteutunut
Tavoite: Henkilöstön pitkän aikavälin koulutustarpeiden tarkastelu	Toteutunut
Tavoite: Ajoneuvokaluston tarpeiden tarkastelu	Toteutunut

Tarkastuslautakunnalla ei erityisiä havaintoja.

5.4.20 Strategiset tavoitteet, yhteenveto toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta

Toimialojen ja tytäryhtiöiden asetetuista tavoitteista 43 toteutui kokonaan ja 24 osittain. Yksi tavoite ei toteutunut.

Edellisenä vuonna vastaavat toteumat olivat seuraavat: tavoitteista 45 toteutui kokonaan, 23 osittain ja 6 tavoitettua ei ollut aloitettu tai ei voinut arvioida toteutumista.

5.4.21 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ulkoinen ja sisäinen)

Myyntituotot ylittivät toteuman 37 prosentilla eli 921 162 eurolla. Maksutuotot ylittivät 89 614 eurolla talousarvion eli noin 38 prosentilla. Tukia ja avustuksia saatiin 168 547 euroa vähemmän kuin talousarviossa. Muut toimintatuotot ylittivät talousarvion 337 866 eurolla. Kokonaisuutena toimintatuotot poikkesivat noin 10 prosentilla talousarvioista eli 1 180 095 euroa.

Toimintakuluissa henkilöstökulut alittuivat talousarviosta 852 595 euroa (5 %). Palvelujen ostoihin meni 24 727 euroa enemmän kuin talousarviossa (0 %). Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat talousarvion 61 942 eurolla (2 %). Avustukset alittivat talousarvion 374 635 eurolla (17 %) ja muut toimintakulut ylittyivät 97 772 euroa (2 %). Yhteensä toimintakuluihin meni 1 166 673 euroa (3 %) vähemmän kuin talousarviossa.

Toimintatuottojen talousarviota suuremmasta toteutumisesta, sekä toimintakulujen talousarviota pienemmän toteuman vuoksi toimintakate oli 2,33 milj. euroa talousarviota vähemmän miinuksella.

Verotuloja saatiin 18,8 milj. euroa (0,4 milj. talousarviota vähemmän) ja valtionosuuksia 11,9 milj. euroa (0,02 milj. talousarviota vähemmän).

Korko- ja muut rahoitustuotot sekä korko- ja muut rahoituskulut toteutuivat hieman talousarviota pienempinä. Kokonaisuutena näistä kertyi 167 184 euroa vähemmän tuloja kaupungille kuin talousarvion pohjalta odotettiin.

Suunnitelman mukaiset poistot toteutuivat 39 696 euroa (1 %) talousarviota suurempina. Arvonalentumiset toteutuivat 3,12 milj. euroa talousarviota suurempina talousarvion ollessa 0 euroa.

Tilikauden tulos oli -2 790 539 euroa. Alijäämää syntyi 1 992 915 euroa. Poistoeron muutos oli 797 625 euroa, varausten sekä rahastojen muutoksen ollessa 0 euroa.

5.4.22 Investoinnit

Tilinpäätöksen sivuilla 128 – 131 on investointien erittely. Yhteensä investointeihin käytettiin 23 % vähemmän kuin talousarviossa kaavailtiin. Investoinneista tavarasatama ei toteutunut tilikaudella (poikkeama +0,9 milj.). Valtimon paloaseman peruskorjaus ei toteutunut tilikaudella (poikkeama +0,7 milj.). Tilikaudella tehtiin valtuuston päätöksellä talousarvioon sisältymätön osakkeiden ja osuuksien hankinta (Nurmeksen Vuokratalot Oy:n lainan konvertointi SVOP:iin, poikkeama -1 milj.).

	Alkup. talousarvio	TA- muutokset	TA muutos- ten jälk.	Toteutuma	Poikkeama	Tot. %
RAPORTTI YHTEENSÄ	-2 877 000	-753 879	-3 630 879	-2 811 775	819 104	77%
Menot	-4 127 000	-753 879	-4 880 879	-3 042 654	1 838 225	62%
Tulot		0	1 250 000	230 880	-1 019 120	18%
Rahoitusosuudet	1 250 000	0	1 250 000	0	-1 250 000	0%
Pysyvien vastaavien myynnit	0	0	0	230 880	230 880	

5.4.23 Rahoitusosan toteutuminen

Toiminnan rahavirta oli 5,0 milj. positiivinen, eli noin 58 prosenttia suurempi kuin talousarviossa. Investointien rahavirta oli 2,8 milj, negatiivinen, eli 0,7 milj. (21 %) talousarviota pienempi.

Rahoituksen rahavirta oli 3,3 milj. euroa (talousarviossa -0,05 milj. euroa). Pitkäaikaisia lainoja lisättiin 4,5 milj. euroa ja vähennettiin 3,6 milj. euroa. Muiden maksuvalmiuden muutosten vaikutus oli + 2,4 milj. euroa.

Lopullinen vaikutus maksuvalmiuteen oli +5,5 milj. euroa (talousarvio -0,4 milj. euroa).

5.5. Muut havainnot sekä tarkastuslautakunnan kysymykset ja kehotukset kaupunginhallitukselle

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että työhyvinvointikyselyn vastausprosentti on noussut ja oli vuonna 2025 69 %. Tarkastuslautakunta pitää kehitystä hyvänä, näin saadaan aikaisempaa kattavampi kuva kaupungin henkilöstön tilanteesta. Työhyvinvointikyselyn tuloksissa oli ensimmäistä kertaa esitetty verrokkitulokset, mikä helpottaa tulosten tulkintaa.

Tarkastuslautakunta pitää hyvänä, että alueellista yhteistyötä on aloitettu, mutta painottaa, että sitä voi ja tulee edelleen lisätä.

Tarkastuslautakunta haluaa kiinnittää erityistä huomiota pitkän tähtäimen suunnittelun tärkeyteen väestönkehityksen ja talouden osalta. Ennakoinnin merkitys tulee korostumaan tulevaisuudessa.

Kaupungin henkilöstön merkittävään eläköitymiseen tulee varautua hyvissä ajoin. Työnkierto voi olla yksi mahdollisuus hiljaisen tiedon siirtämisessä.

Tarkastuslautakunta pitää valitettavana tilannetta, jossa valitukset viivästyttävät ja aiheuttavat taloudellisia kustannuksia.

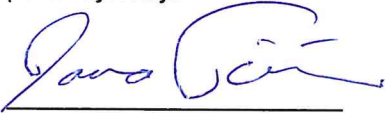
Tarkastuslautakunta pyytää, että kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin vuoden 2025 arviointikertomus antaa aihetta.

6 Allekirjoitukset

Nurmeksessa 20. toukokuuta 2026

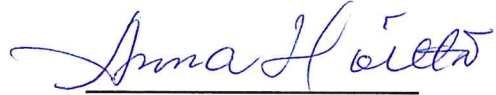
Ritva Mahlavuori
puheenjohtaja

Jorma Tiainen
varsinainen jäsen

Teemu Mikkola
varajäsen

Anna Hölttä
varapuheenjohtaja

Merja Jaarainen
varsinainen jäsen